

Pécs számos neves iparoscsaláddal büszkélkedhet, akiknek tagjai generációkon keresztül gazdagították munkájukkal a várost, és tevékenységük máig hat. Közéjük tartozik a Hamerli család, akiknek híres bőrkesztyűje még ma is Pécs egyik védjegyének számít. Hiba lenne azonban, ha csak ezzel azonosítanánk a Hamerliket, ugyanis számos más ágazatban is maradandót alkottak.

HAMERLI IMRE

KORABELI KÉPEK A HAMERLI KESZTYŰGYÁR BŐRGYÁRTÓ ÜZEMÉRŐL ÉS VARRÓDÁJÁRÓL

A család hírnevének megalapozója, Hamerli János Pécssett született 1840-ben, egy Mecseknádasdról származó városi hajdú második fiaként. Hamerly Ferenc ez idő tájt költözött be a pécsi Flórián utca egyik szerény házába, ahol csizmadiák, vargák, fazekasok és más kisiparosok között nevelkedtek a gyerekek. Ferencet talán a szomszédok példája inspirálta, hogy fiát a tímár szakma felé orientálja. Az ifjú inas tizenhét évesen vágott neki a nagyvilágnak, megfordult Temesváron, Aradon,

Pécssett közben átköltöztek a Fő utca 5-be, miközben a városháza épületében egy boltot üzemeltetett. 1877-ben telepedtek át az Alsó-Puturla utcába, ahol elég hely állt rendelkezésére az üzem bővítésére.

Hamerli a kor egyik legsikeresebb vállalkozójának számított, aki folyamatosan figyelte az újdonságokat, naprakész volt a szakmájában, és jól ismerte az európai divatot. A kiváló minőségű bőrt Bulgáriából, Szlavóniából és az Oszmán Birodalomból szerezte be. Ekkor alakult ki a pécsi kesztyű fogal-

denben méltó utódjává vált apjának, ezért 1913-ban kiérdemelte a királyi kereskedelmi tanácsosi címet is. Ő építtette a Pannónia Szállót, és Pécs szinte minden jelentős egyesületében dolgozott. 1917-ben Károly nevű testvére javára lemondott a kesztyűgyár vezetéséről, és a szállóra alapozva, inkább politikai pályára állt.

Mindenképp megemlítené a családtagok közül József, aki a gépgyártásban ért el komoly sikereket. A nyolcadik gyermekként felnövő ifjú Grazban tanult, majd 1899-ben vette meg az Alsómalom és Czindery utca sarkán álló gépgyárat. Szakértők bevonásával új öntödét épített, és fő profiljuk a mezőgazdasági gépek előállítására lett. A cég 1908-tól viselte a Sopiana védjegyet, 1925-ben pedig a nevét is erre változtatta. József 1928-tól a Chevrolet dél-dunántúli képviselőjét is ellátta, Horthy Miklós kormányzó pedig kereskedelmi tanácsosnak nevezte ki. A pécsiek számára azonban sokkal fontosabb volt, hogy a Mecsek Egyesület választott tagjaként a sétautakon felesége és édesanyja emlékére kiépíttette a Sári- és a Flóra-pihenőket. A II. világháború után azonban leáldozott a családnak, gyáraikat államosították, a Hamerlik megmaradt tagjai pedig szétszóródtak. Az üzemek megváltozott név alatt termeltek tovább, de a családhoz köthető aranykort már nem sikerült megőrizniük.

LEJEGYEZTE: DR. VARGA SZABOLCS

HAMERLI JÁNOS

„Ez pécsi kesztyű”:

a Hamerlik

utóbbi helyen távoli nagybátyja keze alatt pallérozódott. 1859-ben nyugat felé vette az irányt, Bécs után Grazban és Salzburgban is dolgozott, és ekkor tanult meg tökéletesen németül. Vándorlása legvégén Cseh- és Morvaországban sajátította el a kesztyűkészítés fortélyait, és valószínűleg ekkor döntötte el, hogy ő is hasonló vállalkozást indít Pécssett.

Hamerli első kesztyűs- és sérvkötő műhelyét apja Kis-Flórián utca 8. szám alatti házában nyitotta meg 1861 őszén. A fiatal iparos a következő évben feleségül vette a veszprémi Szalay Flórát, akitől a következő években nyolc gyermeke született.

Hamerli műhelye a kezdetektől gyorsan fejlődött. 1865-ben Bécsben nyitott üzletet, ami az osztrák területen is ismertté tette a cég nevét.

ma. Nem véletlen, hogy a monarchia hadserege évi 45.000 párt rendelt belőle. Termékeit rangos díjakkal jutalmazták Bécsben, Neusalzban és Philadelphiában. Az alapító emellett igyekezett több lábbon állni, ő üzemeltette a Szigeti úton álló Három Varjú fogadót, valamint bérkocsikat tartott fenn. 1894-ben – a halála előtti évben – bevonta az üzletbe Imre és István fiát, akik igazi nagyüzemmé fejlesztették a kesztyűgyárat.

István sajnos 1903-ban elhunyt, így Imrere hárult a gyár vezetésére. Ő min-

A neves elődeink rovat megjelenését a Grawe Életbiztosító Zrt. támogatja

www.grawe.hu